

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В. _____

Силабус з навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ»,
що викладається в межах ОПП другого (магістерського) рівня
вищої освіти для здобувачів з спеціальності
014.03 Середня освіта (Історія)

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Педагогічна майстерність
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Університетська, 1, 79000 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія)
Викладачі дисципліни	Калагурка Христина Іванівна, канд. пед. наук, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	khrystyna.kalahurka@lnu.edu.ua hrystynakalagurka5@ukr.net https://pedagogy.lnu.edu.ua/employee/kalahurka-h-i
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Четвер 12.00-13.00 (<i>знамен</i>) (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7, ауд. 31). Для консультації онлайн (через Skype або Zoom) - прохання писати на пошту.
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс «Педагогічна майстерність» призначено для магістрів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Курс належить до нормативних дисциплін. Курс спрямований на набуття слухачами компетентностей професійно-педагогічної діяльності.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Педагогічна майстерність» викладається в I семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Основи професійно-педагогічної діяльності. 2. Спілкування як соціально-педагогічна проблема. 3. Прикладні аспекти оволодіння педагогічною майстерністю у процесі професійно-педагогічної діяльності. У першому модулі розглядають головні критерії та рівні оволодіння педагогічною майстерністю, значущість професії педагога, педагогічну техніку. У другому модулі вивчають рівні й стилі педагогічного спілкування, особливості спілкування в онлайн режимі, класифікацію невербальних і вербальних засобів комунікації педагога, підготовку до публічного виступу. У третьому модулі дізнаються про конфлікти у педагогічних ситуаціях, їх типи, причини, майстерність організації навчально-пізнавальної діяльності учнів, особливості проведення сучасного уроку.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Педагогічна майстерність» набуття студентами теоретичних знань й первинних практичних навичок ефективно організації навчального процесу. Основні завдання вивчення дисципліни є: ✓ засвоєння студентами теоретичних знань про правила, принципи, шляхи організації продуктивного освітнього середовища;

	<p>✓ формування практичних умінь і навичок педагогічної майстерності, а також мотивації щодо подальшого професійного вдосконалення і розвитку;</p> <p>✓ застосуванні набутих теоретичних знань у конкретних видах практичної діяльності під час проходження педагогічної практики.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <p>1. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.М.Теслюк, І.В. Зайченко, А.А. Каленський. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. - 484 с.</p> <p>2. Основи педагогічної майстерності: практикум / Холковська І., Л., Волошина О. В., Губіна С. І. Вінниця: «Твори», 2019. – 240 с. http://psychology.univer.kharkov.ua/dist2020/materialy/Shvedova/Prakt.pdf</p> <p>3. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. 608 с.</p> <p>4. Педагогічна майстерність: підручник. За ред. І. Зязюна. К., 2008. 376 с. або https://www.pedagogic-master.com.ua/public/PM_Zyazyun.pdf</p> <p>Додаткова література:</p> <p>1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Мовленнєва комунікація: підручник. К., 2004. 472 с.</p> <p>2. Бутенко Н.Ю., Приходько А.М., Федоренко Н.І. Комунікативні процеси у навчанні: навч.-метод. посібник. К., 2004. 334 с.</p> <p>3. Васянович Г.П. Педагогічна етика. Львів, 2005. 344 с.</p> <p>4. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посібник. К., 2006. 276 с. https://library.udpu.edu.ua/library_files/412009.pdf</p> <p>5. Гірник А.М. Основи конфліктології. К., 2010. 222 с.</p> <p>6. Грабовська С., Равчина Т. Конфлікти без насильства. Львів, 2001. 276 с.</p> <p>7. Кушнір Р.О. Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодували стоячи. Дрогобич: Коло, 2013. 258 с.</p> <p>8. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи : підручник Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.</p> <p>9. Розвиток і саморозвиток педагогічної майстерності майбутніх учителів: колективна монографія. К., 2015. http://ipood.com.ua/data/NDR/Pedmaister/monograph_pedmaister2015.pdf</p> <p>10. Волкова Н. П. Педагогіка. Київ: Академвидав, 2012. 616 с. або https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf</p> <p>11. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта) : навч.-метод. посібник / упоряд. Наталія Мачинська, Анна Федорович, Наталія Яремчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 286 с. https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/Osnovy-ped-maysternosti-Navch.-posibnyk.pdf2020.pdf</p> <p>12. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти педагогічних університетів за спеціальностями 013 Початкова освіта; 016 Спеціальна освіта. Харків : ХНПУ, 2021. 90 с. або https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/pdf</p> <p>Інтернет-джерела:</p> <p>1. Витоки педагогічної майстерності. http://sources.pnpu.edu.ua/</p> <p>2. Заучу все для роботи. http://journal.osnova.com.ua/</p> <p>3. Педагогічна майстерня. http://journal.osnova.com.ua/</p> <p>4. Школа. http://www.osvitaua.com/shop/red-pp/jl-pp/shj/</p> <p>5. Управління школою. http://journal.osnova.com.ua/</p> <p>Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Наказ 2736.pdf</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Для магістрів денної форми навчання: 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних робіт/практичних занять та 58 годин самостійної роботи. Для магістрів заочної форми навчання:</p>

	10 годин аудиторних занять. З них 10 годин лекцій та 80 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення курсу студенти можуть досягти таких результатів :</p> <p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ визначати та аналізувати засади педагогічної майстерності, спрямовані на набуття особистого досвіду ефективної педагогічної діяльності; ○ визначати й систематизувати складові педагогічної майстерності та педагогічної культури з врахування теоретичних засад сучасної філософії освіти, загальних основ педагогіки партнерства; ○ розуміти та аналізувати поняття, що характеризують педагогічне спілкування, педагогічний такт, професійну етику та педагогічну техніку; ○ з'ясовувати типи, структуру, динаміку конфліктів у педагогічних ситуаціях, шляхи їхнього роз'язання; ○ визначати стилі поведінки та специфічні якості особистості лідера, майстра в освітньому просторі, складові його професійного іміджу. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ застосовувати та вдосконалювати організаційні, дидактичні, виховні, управлінські, комунікативні навички роботи з аудиторією; ○ використовувати найбільш доцільні засоби невербального спілкування та різноманітними методами і прийомами словесного впливу; ○ вміти аналізувати конфлікти та вибирати ефективні шляхи їхнього розв'язання; ○ аналізувати власну педагогічну діяльність відповідно до вимог педагогічного такту, сформованості педагогічної майстерності, працювати над самовдосконаленням і професійним творчим розвитком; ○ вдосконалювати майстерність публічного виступу, враховувати специфіку аудиторії, володіти психотехнічними засобами. <p>Комунікація:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ володіти різними стилями педагогічного спілкування, складовими вербальної та невербальної поведінки з метою встановлення ефективної комунікації у професійній діяльності; ○ використовувати прийоми емоційно-вольового впливу, психологічної підтримки, асертивні техніки спілкування; ○ розвивати навички запобігання мобінгу і булінгу у педагогічному спілкуванні <p>Автономія та відповідальність:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ демонструвати персональну відповідальність за професійні дії, формувати цілісне бачення завдань особистісного професійного розвитку; ○ проявляти лідерські якості для створення сприятливого психологічного клімату в колективі, формувати готовність до командної діяльності та ефективної взаємодії у розв'язанні професійно-педагогічних проблем.
Ключові слова	Педагогічна майстерність, педагогічна техніка, педагогічне спілкування, конфлікти, лідерські якості, професійний імідж, урок.
Формат курсу	Очний, заочний

	Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	іспит письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Загальна психологія», «Філософія».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, пояснення, бесіда, розповідь, ілюстрації, дискусії, вправи, стимулювання інтересу, самостійні роботи, проблемно-пошукове навчання, інтерактивні методи.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> практичні/самостійні тощо: 35% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>35</u> контрольні заміри (модулі): 15% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>15</u> іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів <u>50</u> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u></p> <p>Змістовий модуль № 1 (Тема 1 – Тема 2) – 6 б. Змістовий модуль № 2 (Тема 3 – Тема 5) – 7 б. Змістовий модуль № 3 (Тема 6 – Тема 8) – 7 б.</p> <p>3 б. – активна участь студента на всіх етапах практично-семінарського заняття, виголошення доповіді, жвава змістовна підтримка фронтальної бесіди та дискусії, ефективне виконання практичної навчальної діяльності на всіх її етапах.</p> <p>2 б. – участь студента в обговоренні однієї чи декількох проблем, активність у фронтальній бесіді чи дискусії, висловлення самостійних змістовних суджень, обізнаність зі змістом теоретичного матеріалу теми, виконання окремих елементів практичної навчальної діяльності</p> <p>1 б. – фрагментарна участь у роботі аудиторії, відтворення готових знань, участь у певних видах пізнавальної діяльності, висловлення обґрунтованих суджень з апелюванням до особистого досвіду.</p> <p>Кожен модульний контроль по 5 б. (5×3=15 б.); Проект №1 (Тема: <i>Презентація книги</i>) – 7 б.; Індивідуальне завдання № 1 (<i>Майстерність педагогічної діяльності вчителя історії: особистий погляд</i>) – 8 б.; Іспит – 50 балів.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти</p>

	<p>самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практично-семінарських заняттях, проміжному модульному контролю (тестуванні). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат, який перевіряється за відповідними програмами; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p style="text-align: center;">Питання на іспит</p> <p style="text-align: right;"><i>Змістовий модуль 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна майстерність (сутність, складові компоненти). 2. Головні критерії майстерності педагога. 3. Рівні оволодіння професійною майстерністю. 4. Педагогічна діяльність (сутність, структура, характеристика компонентів педагогічної діяльності). 5. Функції педагога. 6. Головні професійні якості педагога. 7. Педагогічні вміння вчителя. 8. Суспільна значущість професії педагога. Рольовий репертуар. 9. Поняття про педагогічну техніку педагога, її структура. 10. Культура педагогічного спілкування. 11. Лексичне багатство педагога. 12. Здатність педагога до саморегулювання. 13. Використання прийомів саморегулювання. 14. Шляхи емоційно-вольового впливу на емоційну сферу особистості педагога, учня. <p style="text-align: right;"><i>Змістовий модуль 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Педагогічне спілкування (сутність, функції, особливості, принципи, критерії). 16. Рівні й стилі педагогічного спілкування. 17. Бар'єри в процесі спілкування педагога з вихованцями та моделі його поведінки. 18. Структура педагогічного спілкування. 19. Техніка спілкування, комунікативні вміння педагога, правила педагогічного спілкування. 20. Етика і правила професійного спілкування онлайн. 21. Класифікація невербальних і вербальних засобів комунікації педагога. 22. Міжособистісний простір у спілкуванні. 23. Пластична техніка (пантоміміка) особистості вчителя. 24. Мова жестів. Мімічна техніка (вираз обличчя, контакт очей). 25. Різновиди педагогічного мовлення. Техніка мовлення педагога. 26. Слухання (рівні, стилі, бар'єри, принципи). 27. Професійні особливості голосу педагога. 28. Словесні дії педагога. Різновиди педагогічного мовлення. 29. Дикція як чіткість вимови, шляхи її поліпшення. 30. Підготовка до публічного виступу як умова його результативності. 31. Переваги написання тексту виступу. 32. Принципи і правила підготовки до виступу. 33. Архітектура публічного виступу (вступна частина, основна частина, заключна частина). 34. Техніка та психотехніка під час публічного виступу. 35. Типові помилки під час публічного виступу.

	<p>36. Особливості привернення та утримання уваги слухачів.</p> <p style="text-align: right;">Змістовий модуль 3</p> <p>37. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини.</p> <p>38. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту.</p> <p>39. Організація переговорів, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів.</p> <p>40. Конфлікти у педагогічній взаємодії.</p> <p>41. Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів.</p> <p>42. Шляхи розв'язання педагогічних конфліктів.</p> <p>43. Поняття лідерства. Типи лідерів.</p> <p>44. Класифікація лідерів за стилем поведінки.</p> <p>45. Загальні та специфічні якості особистості лідера.</p> <p>46. Тренінг для формування лідерських якостей.</p> <p>47. Педагогічна іміджологія.</p> <p>48. Типи, структура та функцій іміджу професіонала.</p> <p>49. Складові педагогічного іміджу.</p> <p>50. Вимоги до проведення сучасного уроку з історії.</p> <p>51. STEM-орієнтований підхід до навчання.</p> <p>52. Розвиток критичного мислення учнів на уроці історії.</p> <p>53. Застосування інтерактивних методів навчання .</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК (схема курсу)

Тиж. / дата / год.-	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Література *** Ресурси в Інтернеті	Завдання	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Педагог як суб'єкт навчально-виховного процесу.</p> <p>1. Педагогічна майстерність (сутність, складові компоненти).</p> <p>2. Головні критерії майстерності педагога. Рівні оволодіння педагогічною майстерністю. Педагогічна діяльність (сутність, структура, характеристика компонентів педагогічної діяльності).</p> <p>3. Педагогічна взаємодія. Функції педагога. Головні професійні якості педагога. Педагогічні вміння вчителя.</p> <p>4. Суспільна значущість професії педагога. Рольовий репертуар.</p>	<p>Лекція, 2 год., семінар.</p> <p>заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год</p>	<p>Основна література: 1–4.</p> <p>Рекомендована література: 8, 9, 11, 12.</p> <p>Інтернет-джерела: 1–6 .</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Педагог як суб'єкт навчально-виховного процесу», винесеними на семінар № 1, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. Усвідомити суть термінів «педагогічна діяльність», «педагогічна дія», «педагогічна взаємодія».</p> <p>3. З'ясувати суспільну значущість праці педагога. Навести 2-3 приклади (можна з опиратися на власний досвід) зразково педагога. Кого з власних педагогів хотіли б наслідувати. Аргументуйте чому.</p> <p>4. Ознайомитися та проаналізувати Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Наказ_2736.pdf</p>	1 – 2 тиж

2	<p>Теми 2. Педагогічна техніка Поняття про педагогічну техніку педагога, її структура. Культура педагогічного спілкування. Лексичне багатство педагога. Здатність педагога до саморегулювання. Використання прийомів саморегулювання. Шляхи вольового впливу на емоційну сферу особистості педагога, учня. Цільова установка педагога.</p>	<p>Лекція, 2 год., семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год</p>	<p>Основна література: 1–4. Рекомендована література: 8, 9, 11, 12. Інтернет-джерела: 1–6 .</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Педагогічна техніка», винесеними на семінар № 2, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. З'ясувати суть термінів «педагогічна техніка», «релаксація», «саморегулювання», «установка». 3. Бути готовим на семінарі відпрацьовувати прийоми аутотренінгу (зосередження на емоційному стані, заспокоєння емоційних центрів, підсилення стану спокою, розслаблення язика і гортані, саморегулювання дихання). 4. Підготовка до модульного контролю № 1</p>	3-4 тиж
3	<p>Тема 3. Педагогічне спілкування як взаємодія. Педагогічне спілкування (сутність, функції, особливості, принципи, критерії). Педагогічна взаємодія. Рівні й стилі педагогічного спілкування. Стилі педагогічного управління. Бар'єри в процесі спілкування педагога з вихованцями та моделі його поведінки. Техніка спілкування, комунікативні вміння педагога, правила педагогічного спілкування. Етика та правила професійного спілкування онлайн.</p>	<p>Лекція, 2 год., семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год</p>	<p>Основна література: 1–4. Рекомендована література: 1, 2, 7, 10, 11, 12. Інтернет-джерела: 1–6</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Педагогічне спілкування як взаємодія», винесеними на семінар № 3, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. З'ясувати суть термінів «педагогічне спілкування», «стиль спілкування», «бар'єри спілкування», «емпатія», «рефлексія» 3. Запропонуйте (<i>запишіть</i>) десять власних правил спілкування для організатора освітнього простору. 4. Бути готовим продемонструвати (на прикладі конкретних педагогічних ситуацій) рівні, стилі та бар'єри в процесі спілкування в професійній діяльності.</p>	5-6 тиж
4	<p>Тема 4. Невербальна і вербальна комунікація. Класифікація невербальних і вербальних засобів комунікації педагога. Міжособистісний простір у спілкуванні. Пластична техніка (пантоміміка) особистості вчителя. Мова жестів. Мімічна техніка (вираз обличчя, контакт очей). Різновиди педагогічного мовлення. Техніка мовлення педагога. Професійні особливості голосу педагога. Дикція як чіткість вимови, шляхи її поліпшення.</p>	<p>Лекція, 2 год., семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 9 год</p>	<p>Основна література: 1–4. Рекомендована література: 1, 2, 4, 8, 10, 11. Інтернет-джерела: 1–6 .</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Невербальна і вербальна комунікація», винесеними на семінар № 4, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. З'ясувати суть термінів «невербальна комунікація». 3. Змодельовати педагогічну ситуацію з порушенням невербальної комунікації. 4. Бути готовим розпізнавати бар'єри, створених за допомогою рук, ніг, постави. 5. Змодельовати педагогічну ситуацію з порушенням вербальної комунікації. Проект №1 Тема: <i>Презентація книги</i> (7 балів) На вибір студента пропонується обрати наукову /науково-популярну книгу відповідно до розділів курсу «Педагогічна майстерність», опрацювати та презентувати на семінарських заняттях. Вимоги: систематизувати та охарактеризувати найактуальніші проблеми книги; показати їх актуальність у формуванні професійних знань, умінь та</p>	7-8 тиж

				<p>навичок; презентація опрацьованої книги відбувається у Microsoft PowerPoint; час презентування книги до 10 хв.</p> <p>Критерії оцінювання: Актуальність виокремленої проблеми – 3 б. Запропоновані практичні рекомендації – 2 б. Презентування – 2 б</p>	
5	<p>Тема 5. Майстерність публічного виступу. Підготовка до публічного виступу як умова його результативності Переваги написання тексту виступу. Приппци підготовки до виступу. Архітектура публічного виступу (вступна частина, основна частина, заключна частина). Техніка та психотехніка під час публічного виступу. Типові помилки під час публічного виступу. Особливості привернення та утримання уваги слухачів.</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год</p>	<p>Основна література: 1–4.</p> <p>Рекомендована література: 1, 2, 4, 8, 10, 11.</p> <p>Інтернет-джерела: 1–6 .</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Майстерність публічного виступу», винесеними на семінар № 5, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. Підготувати аналіз короткотривалого відео (до 6-хв) виступу видатної постаті і презентувати у Microsoft PowerPoint . Аналіз передбачає оцінку вміння самопрезентації; вміння переконувати і зацікавлювати аудиторію; розпізнавати бар'єри, створених за допомогою рук, ніг, постави; багатство вербальної комунікації.</p> <p>3. Підготовка до модульного контролю № 2</p>	9-10 тиж
6	<p>Тема 6. Конфлікти в освітньому просторі. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту. Організація переговорів, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів. Конфлікти у педагогічній взаємодії. Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів. Шляхи розв'язання педагогічних конфліктів.</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год</p>	<p>Основна література: 1–4.</p> <p>Рекомендована література: 4, 5, 6, 10, 11.</p> <p>Інтернет-джерела: 1–6</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Конфлікти в освітньому просторі», винесеними на семінар № 6, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. З'ясувати суть термінів «конфлікт», «інцидент», «ескаляція», «конфронтація».</p> <p>3. Навести з досвіду навчання в школі приклад конфліктної ситуації, здійснити її аналіз.</p> <p>4. Навести приклади порушення дисципліни учнями, списати й проаналізувати доцільні методи педагогічного впливу на їхню поведінку.</p>	11-12 тиж
7	<p>Тема 7. Формування лідерських якостей в сучасного педагога. Професійний імідж . Поняття лідерства. Типи лідерів. Класифікація лідерів за стилем поведінки. Загальні та специфічні якості особистості лідера. Тренінг для формування лідерських якостей. Педагогічна іміджологія. Типи, структура та функції іміджу професіонала. Складові педагогічного іміджу. Професійний імідж вчителя середньоосвітнього навчального закладу (педагогічні умови створення іміджу професіонала, елементи побудови іміджу, аудіоімідж, візуальний імідж).</p>	<p>Лекція, 2 год.,</p> <p>семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 9 год</p>	<p>Основна література: 1–4.</p> <p>Рекомендована література: 2, 5, 8, 9, 10.</p> <p>Інтернет-джерела: 1–6.</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Формування лідерських якостей в сучасного вчителя. Професійний імідж», винесеними на семінар № 8, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи.</p> <p>2. З'ясувати суть термінів термінами «авторитет педагога», «атестація», «освітні інновації», «кваліфікація», «педагогічний досвід», «педагогічний імідж».</p> <p>3. Виконати Проект №2</p> <p>Проект № 2 Майстерність педагогічної діяльності вчителя історії: особистий погляд (8 балів) Зміст: 1. Якої майстерності Ви повинні досягнути як педагог у фаховій діяльності? 2. Опишіть власні переконання, цінності як вчителя, що впливають на Вашу фахову діяльність. 3. Яка невербальна поведінка дасть змогу Вам як педагогу набути</p>	13-14 тиж

				<p>авторитет серед аудиторії, з якою Ви будете працювати?</p> <p>4. Яких вимог Ви будете дотримуватися у професійному спілкуванні аби забезпечити розвиток позитивних міжособистісних взаємин?</p> <p>5. Опишіть власні педагогічні дії щодо формування позитивного професійного іміджу.</p> <p>Вимоги: ґрунтовно розкрити власне розуміння майстерності педагогічної діяльності; власні судження підкріплюйте аргументами, посиланнями на наукові дослідження, власний досвід.</p> <p>Критерії оцінювання: Висвітлення власного розуміння педагогічної діяльності – 3 б. ґрунтовність розкриття кожного питання – 2 б. Підкріплення аргументів науковими дослідженнями – 2 б.</p> <p>3. Заповнити таблицю «Мій педагогічний імідж»</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Сильні сторони мого іміджу</th> <th>Вираження сильних рис мого іміджу</th> <th>Використання їх у педагогічному спілкуванні</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>Слабкі риси мого іміджу</th> <th>Вираження слабких рис мого іміджу</th> <th>Намагання обернути слабкі риси мого іміджу в сильні</th> </tr> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Сильні сторони мого іміджу	Вираження сильних рис мого іміджу	Використання їх у педагогічному спілкуванні	1			2			3			Слабкі риси мого іміджу	Вираження слабких рис мого іміджу	Намагання обернути слабкі риси мого іміджу в сильні	1			2			3			
Сильні сторони мого іміджу	Вираження сильних рис мого іміджу	Використання їх у педагогічному спілкуванні																											
1																													
2																													
3																													
Слабкі риси мого іміджу	Вираження слабких рис мого іміджу	Намагання обернути слабкі риси мого іміджу в сильні																											
1																													
2																													
3																													
8.	<p>Майстерність організації навчально-пізнавальної діяльності учнів. Сучасний урок: який він має бути? STEM-орієнтований підхід до навчання. Розвиток критичного мислення учнів на уроці історії. Застосування інтерактивних методів навчання .</p>	<p>Лекція, 2 год., семіна р. заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год</p>	<p>Основна література: 1–4. Рекомендована література: 8, 9, 10, 11. Інтернет-джерела: 1–6 .</p>	<p>1. Ознайомитися з питаннями теми «Майстерність організації навчально-пізнавальної діяльності учнів», винесеними на семінар № 8, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Підготувати фрагмент уроку історії зі застосуванням інтерактивних методів навчання. 3. Проаналізуйте чинники, від яких залежить ефективність навчання в сучасній школі. 4. Підготовка до модульного контролю № 3</p>	15-16 тиж																								